

Sygn. akt I C 1544/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : **SSO Dorota Stawicka - Moryc**

Protokolant : Robert Purchalak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 marca 2013 r. we W.

sprawy z powództwa M. R., R. R.

przeciwko (...) S.A. z/s w K.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powodów na rzecz strony pozwanej kwotę 7.268 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powodowie R. R. i M. R. w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. Oddział we W. wnieśli o zasądzenie od strony pozwanej na ich rzecz ogółem kwoty 120.910 zł (100.000 zł + odsetki ustawowe 13% + 7% VAT) tytułem „odszkodowania i dzierżawy za dokonaną przez pozwaną samowolę budowlaną na działce nr (...)”. Ponadto domagali się nakazania stronie pozwanej zawarcia z powodami umowy dzierżawy z miesięcznym czynszem w kwocie 2500 zł – do czasu usunięcia z działki linii energetycznej - w oparciu o obowiązujące warunki techniczne i normy.

Z uzasadnienia pozwu wynikało, że powodowie w dniu 18.08.2008 r. zakupili działkę budowlaną nr (...), obręb (...) D.o powierzchni 1100 m² wraz z budynkiem mieszkalnym do remontu o pow. ok. 200 m². Na nieruchomości tej zalegają trzy słupy, w tym dwa podwójne o konstrukcji żelbetowej podtrzymujące linię energetyczną napowietrzną, która znacząco przeszkadza w rozbudowie działki nr (...), jak również stwarza poważne zagrożenie. Powodowie zaznaczali, że instalacja elektroenergetyczna jest zużyta, słupy żelbetowe są popękane, częściowo odkryte, skorodowane oraz grożą zawaleniem. Odpowiedzialność za ewentualne wyniki z tego powodu szkody, zdaniem powodów, ponosi spółka (...) S.A.Oddział we W..

W piśmie procesowym z dnia 30.07.2012 r. (k. 175) powodowie ostatecznie sprecyzowali swoje stanowisko w sprawie wskazując, że wnoszą o zasądzenie na ich rzecz od strony powodowej kwotę 405.595 zł, na którą składały się koszty dzierżawy działki, począwszy od miesiąca września 2008 r. w kwocie 115.000 zł (za 5 słupów x 500 zł = 2500 zł miesięcznie), powiększone o odsetki w wysokości 10% w kwocie 11.500 zł oraz podatek VAT 23% w wysokości 29.095 zł, a także odszkodowanie za zagrożenie życia ludzkiego w kwocie 250.000 zł.

Powodowie podkreślali, że pozwana spółka od czasu wybudowania słupów do dnia dzisiejszego nie wykonała żadnych prac konserwatorskich i remontowych. (...) S.A. stale odmawia partycypacji w kosztach, mimo, że powodowie w pismach wielokrotnie proponowali zawarcie umowy dzierżawnej za zajęcie części działki, jednakże pozwana

ciągle domaga się nieodpłatnego przeniesienia na nią części działki, nie zważając na to, że sporna działka wskutek posadowienia na niej słupów, znacznie straciła na wartości.

W odpowiedzi na pozew oraz w dalszych pismach procesowych strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W pierwszej kolejności strona pozwana wskazywała, że powodowie nie udowodnili legitymacji czynnej do występowania z pozwem w niniejszej sprawie. Powodowie nie wykazali bowiem, że są właścicielami nieruchomości, na której są posadowione sporne słupy. Pozwana zarzucała, że powodowie nie wykazali szkody jaką ponieśli w związku z istnieniem infrastruktury przesyłowej pozwanej na ich nieruchomości, ani też związku przyczynowego pomiędzy szkodą a istnieniem tej infrastruktury, które w jakikolwiek sposób uzasadniałyby dochodzenie odszkodowania. W dalszej kolejności strona pozwana podnosiła, że powodowie nie wykazali, że strony łączy stosunek dzierżawy, w związku z czym brak jest podstaw do zapłaty na rzecz powodów czynszu dzierżawnego. Pozwana zarzucała, że czynsz ten jest wygórowany, nadto obliczony został od 5 słupów, tymczasem na przedmiotowej nieruchomości znajdują się trzy słupy. W ocenie pozwanej nieprawdziwe jest twierdzenie powodów, iż nie był im znany stan nabywanej nieruchomości, w tym posadowienia na niej słupów.

W odpowiedzi na pozew pozwana podniosła również zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu z mocy samego prawa w odniesieniu do linii elektroenergetycznej niskiego napięcia D., na nieruchomości powodów z dniem 21.04.1997 r., która to służebność polega na prawie utrzymywania instalacji rzeczonych linii na nieruchomości powodów, prawie do jej eksploatacji, napraw, konserwacji, całodobowego dostępu do niej oraz jej rozbudowy. Od 21 kwietnia 1977 r. na nieruchomości stanowiącej obecnie własność powodów istnieją trwałe i widoczne urządzenia w postaci infrastruktury owej linii. Nawet przy przyjęciu po stronie pozwanej (oraz jego poprzednika prawnego) złej wiary w posiadaniu służebności na tej nieruchomości, nie było i nie ma żadnych podstaw do tego, by nie biegł okres posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, skutkując jej zasiedzeniem najpóźniej w dniu 21.04.2007 r. na owej nieruchomości.

Na rozprawie w dniu 14.03.2013 r. Sąd odmówił udziału w sprawie pełnomocnikowi powodów R. I. (1), będącemu dziadkiem powódki M. R., uznając, iż nie posiada on umocowania do działania w ich imieniu. Powodowie M. i R. R. oświadczyli jednak, iż popierają wszelkie czynności zdziałane w procesie przez R. I. (1) oraz stanowisko procesowe zawarte w pozwie i dalszych pismach procesowych formułowanych przez pełnomocnika w ich imieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. R. i R. R. są współwłaścicielami na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stanowiącej działkę nr (...), położoną w miejscowości D., gmina K., dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Nieruchomość tę powodowie nabyli w dniu 18 sierpnia 2008 r. od Z. P. za środki pochodzące z kredytu udzielonego przez bank (...) S.A. Przed podpisaniem aktu notarialnego, powodowie oglądali przedmiotową działkę oraz posadowiony na niej budynek.

(dowód: akt notarialny z dnia 18.08.2008 r. Rep. A nr (...) k. 21-24, odpis zwykły księgi wieczystej nr (...), przesłuchanie powoda R. R. – e-protokół rozprawy z dnia 31.01.2013 r. od 00:10:05 do 00:23:50)

Na działce stanowiącej własność powodów, nr (...) w D. zlokalizowane są 3 słupy żelbetowe linii elektroenergetycznej niskiego napięcia nr (...), (...) i (...). Słup nr (...) jest pojedynczy, natomiast słupy nr (...) i (...) są dwużerdziowe. Wszystkie słupy zlokalizowane są w granicach działki powodów. Pomiędzy słupami przebiega nad działką linia niskiego napięcia. W środkowej części działki posadowiony jest budynek mieszkalny powodów, w którym zamieszkują oni wraz z dwojgiem dzieci.

(dowód: ocena techniczna k. 102-109, paszport ogólny linii elektroenergetycznej sieci (...) D.k. 62-82, przesłuchanie powoda R. R.– e-protokół rozprawy z dnia 31.01.2013 r. od 00:10:05 do 00:23:50)

Napowietrzna linia elektroenergetyczna niskiego napięcia D. jest linią poniemiecką, przejętą na majątek poprzednika prawnego strony pozwanej. W roku 1963 r. przeprowadzono remont bieżącej linii. W latach 1976-1977 dokonano reelektryfikacji sieci niskiego napięcia, wymieniono na nowe wszystkie przewody oraz słupy. W dniu 21 kwietnia 1977 r. sieć niskiego napięcia D. została przekazana na majątek trwały i do eksploatacji Zakładu (...).

(dowód: paszport ogólny linii elektroenergetycznej sieci (...) D.k. 62-82)

W dniu 29 kwietnia 2011 r. powodowie złożyli do (...) Inspektora Nadzoru Budowlanego we W.wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie istniejącego zagrożenia, jakie powoduje zużyta konstrukcja nośna słupów żelbetowych na działce nr (...)w D.przy ul. (...).

W dniu 28 czerwca 2011 r., (...) Inspektor Nadzoru Budowlanego we W.poinformował powodów o wszczęciu postępowania administracyjnego ((...)- (...)- (...)) w sprawie złego stanu technicznego żelbetowych słupów nośnych linii energetycznej na działce nr (...)we wsi D., gmina K..

Na skutek wniosku powodów wszczęte zostało również postępowanie administracyjne ((...)- (...)- (...)) w sprawie samowolnej budowy linii energetycznej na działce nr (...) we wsi D., gmina K..

(dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 28.06.2011 r. k.16, zawiadomienie z dnia 15.11.2011 r. k. 17v, postanowienie nr (...) z dnia 26.10.2011 r. k.18, protokoły z oględzin z dnia 8.09.2011 r. k. 28-29,30-35)

Decyzją nr (...)z dnia 16 lutego 2012 r. (...)Inspektor Nadzoru Budowlanego nakazał spółce (...) S.A.usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w stanie technicznym trzech żelbetowych słupów nośnych linii energetycznej (...), zlokalizowanych na działce nr (...)w miejscowości D., gm. K., poprzez wykonanie wskazanych w decyzji robót budowlanych, w tym m.in. wymiany słupa żelbetowego nr (...)na nowy, naprawy słupów nr (...)i (...), przeprowadzenie renowacji części nadziemnej słupów oraz dokonania naprawy uszkodzonych fragmentów betonu wraz z odsłoniętym zbrojeniem konstrukcyjnym. Wskazane w decyzji roboty miały być wykonane w terminie do 28 lutego 2013 r.

(dowód: decyzja nr (...) z dnia 16.02.2012 r. k. 100-101, ocena techniczna k. 102-109)

Decyzją nr (...)z dnia 25 lipca 2012 r. (...) Inspektor Nadzoru Budowlanego w Powiecie (...)w całości umorzył postępowanie administracyjne w sprawie samowolnej budowy linii energetycznej na działce nr (...)we wsi D., gm. K., stwierdzając, iż brak jest podstaw do przyjęcia, by doszło do samowolnego wykonania napowietrznej linii energetycznej niskiego napięcia przebiegającej przez działkę powodów.

Od powyższej decyzji powodowie złożyli odwołanie do (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego we W., który postanowieniem nr (...) z 15.10.2012 r. stwierdził niedopuszczalność odwołania.

(dowód: decyzja nr (...) z dnia 15.07.2012 r. k. 183-184, postanowienie nr (...)z 15.10.2012 r. k.231-232)

Powodowie M. R. i R. R. w pismach kierowanych do (...) S.A. Oddział we W. zgłaszali stronie pozwanej roszczenia finansowe za posadowioną na ich działce infrastrukturę elektroenergetyczną, wnioskując jednocześnie o ustanowienie służebności przesyłu. W odpowiedzi na powyższe żądania, pozwana spółka, w piśmie z dnia 12.04.2011 r. poinformowała powodów, że urządzenia, których dotyczy spór zostały wybudowane w zachowaniu wszelkich wymogów prawnych, w oparciu o decyzje wydane przez właściwe organy administracji architektoniczno – budowlanej. Pozwana zwracała uwagę na to, że przedmiotowa linia jest eksploatowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, jej stan techniczny jest dobry. Nie jest możliwa likwidacja linii, ponieważ byłoby to równoznaczne z pozbawieniem

zasilania energią licznych odbiorców. Jednocześnie strona pozwana wniosła o ustanowienie na jej rzecz nieodpłatnej służebności przesyłu dla urządzeń posadowionych na nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...), zaznaczając, że okres jaki upłynął do od wybudowania urządzeń technicznej infrastruktury przesyłowej spełnia przesłanki do stwierdzenia zasiedzenia.

(dowód: pismo pozwanej z 12.04.2011 r. k. 196, pismo pozwanej z 12.05.2011 r. k.197)

W piśmie z dnia 27.04.2011 r. powodowie wezwali pozwaną spółkę do zapłaty na ich rzecz w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma odszkodowania w kwocie 45.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 20%, naliczonymi za okres 18 miesięcy, tj. ogółem kwoty 13.500 zł oraz do zawarcia umowy dzierżawy z miesięcznym czynszem w kwocie 2.500 zł - do czasu usunięcia istniejącej instalacji elektrycznej. Powodowie podkreślali, że ich poprzednicy prawni nigdy nie wyrazili zgody na posadowienie spornej instalacji elektrycznej na działce nr (...). Ponadto wskazywali, że w związku z planowaną rozbudową działki przedmiotowa linia znacząco przeszkadza i stwarza zagrożenie w użytkowaniu działki, gdyż instalacja elektryczna jest w złym stanie technicznym, jest znacznie wyeksploatowana i zużyta.

Argumentacja ta oraz żądania zostały powielone w dalszych pismach powodów z dnia 21.05.2011 r., 21.07.2011 oraz 12.12.2011 r.

W odpowiedzi na powyższe pisma strona pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, wskazując, iż brak jest podstaw do uwzględnienia roszczeń finansowych powodów.

(dowód: pismo powodów z dnia 27.04.2011 r. k. 9-11, pismo powodów z dnia 12.12.2011 r. k.7-8 pismo powodów z dnia 20.05.2011 r. k.12-13, pismo powodów z dnia 21.07.2011 r. k. 20, pismo pozwanej z dnia 27.10.2011 r. k. 113)

Pierwotnie instalacje elektroenergetyczne posadowione na nieruchomości powodów eksploatował Zakład (...) – będący wówczas przedsiębiorstwem państwowym, które z dniem 12 lipca 1993 roku zostało przekształcone w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa występującą pod firmą Zakład (...) SA. Na skutek przeniesienia majątków spółki Zakładu (...) Spółka Akcyjna, Zakładu (...) Spółka Akcyjna, Zakładu (...) Spółka Akcyjna, Zakładu (...) Spółka Akcyjna doszło do powstania spółki (...) Spółka Akcyjna. W dalszym okresie czasu spółka zmieniła nazwę na (...) Spółka Akcyjna, później zaś na (...) Spółka Akcyjna.

Obecnie spółka działa pod firmą (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K., podzielona na oddziały, w tym między innymi (...) Spółka Akcyjna Oddział we W..

(dowód: postanowienie SR dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 17.06.2004 r. k. 84-85, postanowienie SR dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 20.03.2008 r. – k. 86, postanowienie SR dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 31.12.2008 r. k. 87-88, postanowienie SR dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 16.01.2009 r.– k. 89-90, postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 1.09.2011 r. k. 91-94, odpis z KRS pozwanej -57-61, akt notarialny z dnia 12.07.1993 r. Rep. A nr (...) k.147-153).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie były dowody z dokumentów przedłożonych przez strony, których wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu, jak również dowód z przesłuchania powoda R. R..

W niniejszej sprawie powodowie M. R. oraz R. R., po ostatecznym sprecyzowaniu żądania, domagali się zasądzenia na ich rzecz od strony pozwanej ogółem kwoty 405.595 zł. Na dochodzoną pozewem kwotę składały się koszty dzierżawy nieruchomości powodów, naliczone począwszy od miesiąca września 2008 r. w kwocie 115.000 zł (2500 zł miesięcznie), powiększone o odsetki w wysokości 10% w kwocie 11.500 zł i podatek VAT w wysokości 29.095 zł

oraz odszkodowanie za zagrożenie życia ludzkiego w kwocie 250.000 zł. Uzasadniając swoje żądania powodowie wskazywali, iż znajdująca się w granicach ich działki infrastruktura elektroenergetyczna obejmująca trzy słupy (w tym dwa podwójne) podtrzymujące linię energetyczną napowietrzną stanowi zagrożenie dla ich zdrowia i życia. W ocenie powodów sporna infrastruktura została wybudowana bez zezwolenia organów administracyjnych i powinna być natychmiast usunięta przez stronę pozwaną. Do tego czasu pozwana spółka, wedle powodów, ma obowiązek zapłaty na ich rzecz czynszu dzierżawnego z związku z zajmowaniem ich terenu przez posadowione na nim urządzenia przesyłowe.

Odnosząc się do tak sformułowanych żądań w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że powodowie w żaden sposób nie udowodnili swoich roszczeń, tak co do ich zasady, jak i wysokości. Wielokrotnie modyfikowane przez powodów żądania nie zostały poparte dowodami, które pozwoliłyby stwierdzić, iż po stronie pozwanej spółki zaktualizowały się przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej spółki, ani też, by zachodziły podstawy do zasądzenia od pozwanej żadnej przez powodów kwoty czynszu dzierżawnego.

Podstawę prawną roszczenia odszkodowawczego od pozwanego przedsiębiorstwa energetycznego stanowi przepis art. 435 k.c., zgodnie z którym prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Przesłankami odpowiedzialności na podstawie komentowanego przepisu są: ruch przedsiębiorstwa, szkoda, związek przyczynowy pomiędzy ruchem a szkodą. Zgodnie z ogólną regułą dowodową wyrażoną w treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia powyższych przesłanek spoczywa na poszkodowanym (wyrok SN z dnia 3 czerwca 1977 r., IV CR 185/77, niepubl.; wyrok SN z dnia 13 marca 2009 r., V CSK 352/08, LEX nr 515424).

Opierając się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym zdaniem Sądu nie sposób przyjąć, by powodowie wykazali zaistnienie omówionych przesłanek, warunkujących odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego zakładu energetycznego. W szczególności brak jest podstaw do przyjęcia, że powodowie ponieśli jakąkolwiek szkodę wskutek posadowienia na nieruchomości stanowiącej ich własność spornej infrastruktury przesyłowej, jak również, by zachodził związek przyczynowy pomiędzy ewentualną szkodą a działaniem pozwanego.

Samo ogólnikowe powoływanie się na potencjalne zagrożenie, wynikające z zalegających na działce słupów energetycznych, nie może uzasadniać zasądzenia na rzecz powodów dochodzonej kwoty odszkodowania. Przedstawione przez powodów dokumenty dotyczące postępowania toczącego się przed (...)Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Powiecie (...)potwierdzają jedynie okoliczność, że na stronę pozwaną nałożony został obowiązek wykonania określonych robót naprawczo-konserwacyjnych w terminie do 28.02.2013 r. Z treści decyzji nr (...) (...)z dnia 16.02.2012 r. wynika, że stan techniczny posadowionej na działce powodów infrastruktury przesyłowej jest nieodpowiedni i wymaga przeprowadzenia koniecznych robót, celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzone na wniosek powodów postępowanie administracyjne, dotyczące zbadania stanu technicznego spornych słupów, zdaniem Sądu, było odpowiednim środkiem, mającym na celu nałożenie na pozwaną obowiązku naprawy infrastruktury przesyłowej oraz dostosowanie jej do obowiązujących standardów bezpieczeństwa.

W sytuacji, gdy powodowie nie wykazują żadnej szkody, lecz odnoszą się do istnienia bliżej nieokreślonego zagrożenia, wpływającego z samego faktu istnienia na ich działce słupów energetycznych, niemożliwym jest obciążenie strony pozwanej odpowiedzialnością odszkodowawczą za hipotetyczną szkodę, która mogłaby ujawnić się w przyszłości. W dalszej kolejności zauważyć trzeba, że powodowie w żaden sposób nie wykazali wysokości dochodzonego roszczenia odszkodowawczego, tj. nie podali w jaki sposób wyliczone zostało odszkodowanie i z czego wynika żądana kwota 250.000 zł. Brak wykazania tak zasadności, jak i wysokości dochodzonego odszkodowania przez powodów, pomimo ciężącego na nich obowiązku z art. 6 k.c., wykluczało możliwość uwzględnienia zgłoszonego przez nich roszczenia w tym zakresie.

W ocenie Sądu nie było również podstaw do uwzględnienia drugiego ze zgłoszonych przez powodów roszczeń – o zasądzenie czynszu dzierżawnego w kwocie 126.500 zł (w tym odsetki oraz podatek VAT). Przede wszystkim wskazać wypada (co na gruncie niniejszej sprawy było bezsporne), że między stronami nie została zawarta umowa dzierżawy, która obligowałaby pozwaną do uiszczania na rzecz powodów we wskazanej w pozwie wysokości, tj. w kwocie 2500 zł miesięcznie.

Dochodzone przez powodów żądanie z tego tytułu można by jedynie rozpatrywać w kategoriach żądania zasądzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów w spornym okresie, z uwagi na posadowienie eksploatowanych przez stronę pozwaną urządzeń przesyłowych. Roszczenie to znajduje swoją podstawę w treści art. 224 i 225 k.c.

Zgodnie z treścią art. 224 kc, samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i nie jest odpowiedzialny ani za jej zużycie, ani za jej pogorszenie lub utratę. Nabywa własność pożytków naturalnych, które zostały od rzeczy odłączone w czasie jego posiadania, oraz zachowuje pobrane pożytki cywilne, jeżeli stały się w tym czasie wymagalne (§1). Jednakże od chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy. Obowiązany jest zwrócić pobrane od powyższej chwili pożytki, których nie zużył, jak również uiścić wartość tych, które zużył (§2). Zgodnie zaś z treścią art. 225 kc, obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy. Jednakże samoistny posiadacz w złej wierze obowiązany jest nadto zwrócić wartość pożytków, których z powodu złej gospodarki nie uzyskał, oraz jest odpowiedzialny za pogorszenie i utratę rzeczy, chyba że rzecz uległaby pogorszeniu lub utracie także wtedy, gdyby znajdowała się w posiadaniu uprawnionego.

Przewidziane w przytoczonych przepisach roszczenia mają charakter uzupełniający, albowiem uzupełniają one roszczenie windykacyjne i służą naprawieniu uszczerbków spowodowanych przez to, że właściciel został pozbawiony możliwości korzystania ze swojej rzeczy. Zakres roszczeń uzupełniających, których treścią może być żądanie wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy, zwrot pożytków oraz odszkodowanie z powodu zużycia, utraty lub pogorszenia rzecz, zależy od złej lub dobrej wiary posiadacza. W orzecznictwie podkreślany jest pogląd, że regulacja roszczeń uzupełniających dotyczy wyłącznie stosunków bezumownych, w sytuacji, gdy rzecz znalazła się w samoistnym posiadaniu osoby nie będącej właścicielem rzeczy, a między właścicielem rzeczy a tą osobą nie ma żadnego stosunku prawnego, na podstawie którego osoba ta mogłaby korzystać z rzeczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 roku, III CKN 65/99, niepubl.).

Na gruncie przedmiotowej sprawy powodowie, stosownie do art. 6 k.c., winni byli zatem wykazać następujące okoliczności: fakt przysługiwania im prawa własności do spornej nieruchomości, bezumowne korzystanie z tejże nieruchomości (jej części) przez pozwaną, jak również fakt pozostawania przez pozwaną w złej wierze. Dodatkowo na powodach spoczywał ciężar udowodnienia wysokości roszczenia dochodzonego pozwem.

Jeżeli chodzi o zakres obowiązku wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy, to przyjmuje się, iż objęte jest nim wszystko, co właściciel mógłby uzyskać, gdyby odpłatnie, na podstawie odpłatnego stosunku prawnego (np. najmu, czy dzierżawy) oddał rzecz do odpłatnego korzystania innemu podmiotowi. O wysokości należnego właścicielowi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości decydują stawki rynkowe za korzystanie z danego rodzaju rzeczy w określonych warunkach i czas posiadania rzeczy przez adresata roszczenia (tak A. Cisek, komentarz do art. 224 k.c. (w:) Kodeks cywilny. Komentarz pod red. E. Gniewka, Warszawa 2008, s. 375).

W cenie Sądu, mając na względzie całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, należy przyjąć, że powodowie nie udowodnili w niniejszym procesie zarówno zasadności jak i wysokości żądania o zapłatę czynszu dzierżawnego, rozumianego jako wynagrodzenie na bezumowne korzystanie przez pozwaną z nieruchomości stanowiącej ich własność.

Powodowie, poza wykazaniem samego faktu, że przysługuje im własność spornej nieruchomości, w ogóle nie podali, z jakiej powierzchni na ich działce faktycznie – w okresie objętym pozwem - korzystała strona pozwana, w związku z posadowieniem tam urządzeń przesyłowych oraz jaka jest wartość pieniężna wynagrodzenia za korzystanie przez stronę pozwaną z jednego metra kwadratowego powierzchni tej działki. Wskazać w tym miejscu wypada, że posiadanie służebności gruntowej jako służebność przesyłu, przybiera taką postać, że nie pozbawia w zupełności faktycznego władztwa właściciela nad nieruchomością obciążoną. Dlatego też wysokość należnego właścicielowi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego rzeczy powinno się ustalać według cen rynkowych. Wobec tego podstawą ustalenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie powinna być kwota jaką posiadacz musiałby zapłacić właścicielowi, gdyby jego posiadanie opierało się na prawie (por. wyrok SN z dnia 11.05.2005 roku, III CK 556/04, Lex 221731).

Podane przez powodów wyliczenie, jak słusznie wskazywała pozwana, opiera się na błędnym założeniu, że na spornej nieruchomości posadowionych jest 5 słupów, gdy w rzeczywistości chodzi o 3 słupy, z czego dwa są słupami rozkracznymi. Niezrozumiałe są nadto przyjęte w wyliczeniach stawki 500 zł za każdy z 5 słupów, których wysokość w żaden sposób nie została umotywowana. Dalej należy wskazać, iż niezrozumiałe wydaje się doliczenie przez powodów podatku 23% VAT do dochodzonej kwoty wynagrodzenia, które nie znajduje uzasadnienia w obowiązującym stanie prawnym.

Niezależnie jednak od podanych zastrzeżeń co do sposobu wyliczenia dochodzonej kwoty wynagrodzenia raz jeszcze wypada powtórzyć, że powodowie w niniejszej sprawie nie udowodnili swoich roszczeń co do zasady, a zatem brak było możliwości choćby częściowego uwzględnienia któregokolwiek z żądań pozwu. W świetle powyższego, powództwo w całości podlegało oddaleniu (pkt I wyroku).

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie II wyroku zapadło zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w treści art. 98 k.p.c. Na zasądzone od powodów na rzecz strony pozwanej koszty procesu składały się koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w kwocie 7200 zł, ustalone w oparciu o przepis § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348) wraz z kosztami poniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.